

ماهنامه پوهنتون هيواد

در این شماره:

- گام های بلند پوهنتون هيواد قسمت دوم.
- گفتگو با ذبیح الله فضلی معاون علمی پوهنتون.
- په 2021 کال کې د پروگرامنگ کومې ژبې زده کړم؟
- مقاله (تملیق تنفیذ حکم)
- په زړه پورې معلوماتي جملې
- نهمین سالگرد پوهنتون هيواد برگزار گرديد.
- کتاب افغانستان پس از ۱۰۰؛ دستاوردها، صلح و آینده.
- د هيواد پوهنتون د نوي وسايت او ظور کونو کمپيوتر لوبو پرانست غونډه

ماهنامه فرهنگي پوهنتون هيواد

شماره هفتم، حمل و نور ۱۴۰۰ خورشیدی
 صاحب امتیاز: پوهنتون هيواد
 مدير مسئول: ذبیح الله فضلی
 سردبیر: دکتر عبدالحمید کاظمی
 دبیر بخش پښتو، گزارشگر و عکاس: سهراب سروری
 طرح و دیزاین: عبدالولید امیری
 اجراء: کمیته فرهنگي و نشراتی انجمن محصلان پوهنتون هيواد
 شماره تماس: ۰۷۹۲۰۴۳۳۳۳

سال سوم، شماره هفتم، حمل و نور ۱۴۰۰ خورشیدی

عبور موفقانه پوهنتون هيواد از مرحله دوم اعتباردهی؛

در گفتگو با استاد ذبیح الله فضلی؛ معاون علمی پوهنتون.

اشاره

محترم «ذبیح الله فضلی» در ولسوالی تگاب ولایت کاپیسا چشم به جهان گشود. تحصیلات ابتدایی را در زادگاه خویش داشته است. سپس برای کسب مدارج علمی بالاتر، به پوهنتون کابل پذیرفته شد و سند لیسانس خویش را از پوهنتون کابل و هم چنان سند ماستری را نیز از همین پوهنتون در رشته روانشناسی تربیتی بدست آورده. وی مدت ده سال در نهادهای مختلف تحصیلات عالی خصوصی مانند: تحصیلات عالی میوند، افغان سویس، پیشگام و ادراک ایفای وظیفه کرده و اکنون در بخش مرکزی پوهنتون هيواد بحیث معاون علمی و عضو کمیته ارتقای کیفیت انجام وظیفه می‌نماید. آنچه در ذیل آمده، مختصر گفتگو با ایشان در باره مسائل عمومی پوهنتون و عبور موفقانه از مرحله دوم اعتبار دهی است.

ماهنامه هيواد: با توجه به اینکه اکنون در هيواد عضو کمیته ارتقای کیفیت پوهنتون هستید و در گذشته نیز تجارب فراوان در این خصوص دارید، بفرمایید، کمیته ارتقای کیفیت در پوهنتون‌های افغانستان چه تأثیراتی می‌تواند داشته باشد؟

استاد فضلی: نیازمندی فزاینده به تحصیلات عالی از مهمترین موارد رشد کمی نهادهای تحصیلی بشمار می‌رود. ارتقای مداوم کیفیت، مستلزم ارزیابی، ارزیابی، حسابدهی، شفافیت و اعتباریابی در نهادهای تحصیلات عالی کشور می‌باشد.

سرمایه معنوی کشور برای انکشاف ملی، متکی به رفع موفقانه چالش‌های تحصیلات عالی است. خوش بختانه وزارت تحصیلات عالی نیز دارای یک سیستم مؤثر و با کیفیت عالی می‌باشد. البته قابل تذکر می‌دانم که کلید انکشاف اقتصادی، بهبود کیفیت تحصیلات عالی است نه تعداد محصلین یا سطح فراغت و جذب محصلین در تحصیلات عالی! در کل، هدف عمومی ارتقای کیفیت، همین رشد مداوم کیفیت تحصیلات عالی و نهادینه سازی فرهنگ ارتقای کیفیت در پوهنتون‌ها می‌باشد.

ماهنامه هيواد: به نظر شما پوهنتون هيواد در چه جایگاه ارتقای کیفیت قرار دارد؟

استاد فضلی: قسمی که به همگان هویدا است، پوهنتون هيواد دو مرحله اعتبار دهی را موفقانه سپری نموده مرحله اول را در سال ۹۸ سپری کرده و در سال ۹۹ نامزد مرحله دوم شد که ارزیابی به دلیل تعطیلات ناشی از کرونا، به تأخیر افتاد و خوش بختانه در حمل ۱۴۰۰ هیئت محترم وزارت تحصیلات عالی از پوهنتون ارزیابی به عمل آوردند و در آستانه نزدیک انشاءالله اعتبار ملی خویش را کسب خواهد کرد.

ماهنامه هيواد: ارزیابی شما از مرحله دوم اعتبار دهی چیست؟

استاد فضلی: اهداف ارزیابی‌ها مشخص است که همانا برجسته نمودن نقاط قوت و ضعف می‌باشد.

سرمقاله

هيواد ميچند ټولگه پروژې
و پالايښ ټاکنې

گام‌های بلند پوهنتون هيواد (قسمت دوم)

نظام آموزشی کشور در سطوح مختلف با وجود عمر بیش از صدسال، تاکنون با مشکلات ابتدایی دست و پنجه نرم می‌کنند. هم سطوح ابتدایی و متوسطه و هم سطح عالی، از چالش‌های مختلف رنج می‌برند. البته منکر تلاش‌ها و توجهات فراوان که صورت گرفته است، نباید شد. به عبارت دیگر، در بیست سال گذشته شاید بخش آموزش، از انکشاف یافته‌ترین بخش نظام باشد که بخاطر حضور بخش خصوصی در کنار بخش دولتی و نیز اقبال جامعه نسبت به پیشرفت و تحصیل، مراکز ارائه دهنده خدمات را تشویق به سرمایه‌گذاری بیشتر کرده و باعث توسعه این بخش شده است.

کشور ما در قسمت تحصیلات عالی، اکنون با دو سکتور خصوصی و دولتی مواجه است. هردو سکتور، مزایا و معایب خود را دارند اما آنچه مهم است، سرمایه‌گذاری روی اساسات است؛ منظور از اساسات، تولید منابع درسی مبتنی با ادبیات و فرهنگ داخلی، ارائه مدل‌های مدیریتی سکتورها که برخاسته از تجارب داخلی باشد، مدل‌های ارتقای کیفیت سازگار با شرایط داخلی و از همه مهم‌تر، تولید انسان‌های متخصص، بهره‌گیری از آنها و رعایت عدالت همه جانبه در امور ذکر شده است. البته قابل تذکر است که نکته اساسی در همه این مسائل، «عدالت» است، چرا که برنامه‌ریزی و سرمایه‌گذاری در صورتی موفق است که تمام متخصصین حوزه‌های مختلف عادلانه دیده شوند و از آنها بهره گرفته شود و گر نه، سرمایه‌ها ناچار برای کاپی‌گری هزینه خواهند شد و بجای بومی سازی، تقلید از بیرون مورد توجه قرار خواهد گرفت؛ مسیری که در صدسال گذشته پیموده ایم.

پوهنتون هيواد البته یک نهاد تافته جدا بافته از دیگران نیست و در چالش‌های عمومی، با دیگران شراکت دارد اما با وجود چالش‌های فراوان، اقدامات سریع و مؤثر را انجام داده است. در قسمت اول این مقاله که در شماره پیشین نشر شد، به مهم‌ترین اقدامات سالهای ۹۶ تا پایان ۹۸ اشاره شد.

سال ۹۹ اما برای مراکز و نهادهای تحصیلی، سال سختی بود؛ به دلیل سایه سنگین اپیدمی کرونا، تعطیلات طولانی مدت را تحمل کرد. با این وجود، از برج چهارم به بعد، با انتخاب دکتر خالداحمد کاکر بعنوان رئیس عمومی پوهنتون، قدم بعدی برداشته شد. یکی از اقدامات مهم، اجرای مدیریت سیستمی است. در مدیریت سیستمی، مقررات و پلان‌های تمام بخش‌ها واضح است. علاوه بر این، پالیسی و نحوه اجرای پلان‌ها نیز واضح است. با توجه به نکته یادشده، دو اقدام مهم صورت گرفت؛ در قدم اول، پلان استراتژیک پوهنتون مورد بازبینی قرار گرفت و تلاش شد اصلاحاتی در آن اعمال گردد که منطقی، واقعی و سازگار با شرایط پوهنتون باشد.

در قدم بعدی، پوهنجه‌ها و نیز معاونت اداری، وادار شدند تا پلان استراتژیک شان - با همان هدف یاد شده - بازنویسی گردد و در عین حال، دیپارتمنت‌ها وادار شدند تا پلان استراتژیک تدوین کنند که خوشبختانه با موفقیت انجام گردید.

دکتر عبدالحمید کاظمی